

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	02
Inhoudsopgave	04

I. ZANGLEIDING

1.1 Motiveren & inspireren	05
1.2 Flow aanbrengen in de dienst	09
1.3 Je zeker voelen op het podium	18
1.4 Bijbelse lofprijs & aanbidding	26
1.5 Woordgebruik tijdens de dienst	33
1.6 Authenticiteit	40
1.7 Profetisch zangleiding geven	46
1.8 Lofprijzen en aanbidden met andere culturen	48
1.9 Lofprijzen en aanbidden met ouderen en kinderen	52
1.10 Voorbereiden op spontaniteit en vrije aanbidding	55
1.11 Het voorbereidingsproces	57

II. REPETITIELEIDING

2.1 De vaardige repetitieleider	66
2.2 Instrumenten workshop	67
2.3 De principes van tijdmanagement	79
2.4 Evenwichtig tijdmanagement	82
2.5 Prettig communiceren	88
2.6 De cultuur veranderen	93
2.7 Vocalisten	100
2.8 De opbouw van de zangdienst	106
2.9 Arrangeren	109
2.10 Geestelijke strijd	111

1.1 Motiveren & Inspireren

Hij moet groter, ik moet kleiner

Wees eerlijk naar jezelf toe. Waarom ben je zangleider, of waarom wil je het worden? Waarom wil je jezelf verbeteren? Waarom wil je meer lijken op de grote aanbiddingsleiders die concerten geven met tienduizenden bezoekers? Waarom wil je lijken op de geestelijke reuzen op het podium die altijd weer een profetisch woord hebben ontvangen? Voor veel bedieningen in de gemeente geldt dat je er goed in kunt worden, ongeacht jouw motivatie. Als je het maar graag genoeg wilt en er hard genoeg voor werkt. Zo werkt het echter niet voor de zangleider omdat authenticiteit een onderdeel is van het zangleiderschap. Op de lange termijn kun je je drijfveren niet meer verborgen houden voor de gemeenschap die je dient.

"Niets is zo onbetrouwbaar als het hart, onverbeterlijk is het, wie zal het kennen?" (Jer. 17:9). In dat hart vind je een smeltkroes aan motivaties om zangleiding te doen. Je vindt daar verlangens zoals eer, zichtbaarheid, erkenning en controle, vermengd met het verlangen om God groot te maken en de gemeenschap te dienen. De verkeerde motivaties kun je onderdrukken of ontkennen, maar je kunt ze niet laten verdwijnen. Ook jouw onderdrukte of ontkende motivaties zijn nog steeds jouw motivaties. Misschien lukt het je om je mond te houden over jouw kwaliteiten als zangleider. Maar lukt het je ook om niet een steek in je buik te voelen op het moment dat jij je realiseert dat je niet als zangleider bent gevraagd voor dat ene belangrijke weekend? En als het je lukt om na de dienst, natuurlijk met een brede glimlach, kritiek op je zangdienst aan te nemen, lukt het je dan ook om gelukkig naar de koffietafel te zweven omdat de Geest toch zo krachtig werkte in de dienst? Je hebt bij ieder kritiekpunt heftig geknikt en elk kritiekpunt dikte je nog eens aan om te laten zien dat jij alle fouten in de dienst hebt ingezien. Maar na deze goedbedoelde en spontane evaluatieronde raap jij jezelf bij elkaar en denk je: dit was mijn laatste zangdienst. Ik stop er mee.

“Wij hoeven de duistere kant van onze motivaties niet aan te pakken. Dat is Gods taak.”

Wij hoeven de duistere kant van onze motivaties niet aan te pakken. Dat is Gods taak. Gelukkig maar, want wij slagen er niet in – we zouden het aanpakken van onze verkeerde motivaties zelfs doen met de verkeerde motivatie – en God is er trouwens uitzonderlijk goed in. Een aantal weken

geleden werd ik enorm gezegend door God. Ik speelde akoestisch gitaar tijdens de dienst en we hadden een aantal lastige arrangementen ingeoefend. Al deze arrangementen werden moeiteloos doorgespeeld en de muziek stond als een huis. Tot het lied na de preek. De mensen in de zaal, overweldigd door het muzikale geweld vóór de preek, starden verwachtingsvol naar het podium om opnieuw op hun wenken bediend te worden met een spitsvondig arrangement. De akoestisch gitarist met bijna vijftien jaar podiumervaring, muzikaal leider van de band, zette met een zelfverzekerd blik richting zaal het intro in van "Erken nu de Heer".

In vierkwartsmaat.

De drummer begon niet, dus draait de gitarist zich dankzij alle vrij-op-het-podium-training in alle ontspannenheid om naar de drummer. De drummer schudt nee, en fluistert achter het drumscherm: "zo gaat-ie niet!" De gitarist stopt. De drummer tikt mee. De gitarist-die-notabene-hiervoor-betaald-wordt probeert het nog een keer maar het klopt niet, en hij stopt. De drummer tikt een eenvoudig driekwartsmaatje. O ja, driekwartsmaat. Een beetje geforceerd ramt de gitarist-veteraan de drie tellen mee, totdat het slagje in herinnering komt. Een moment in de glorieuze muziekbediening van Simon van der Kooij. Wat een zegen!

"Een moment in de glorieuze muziekbediening van Simon van der Kooij. Wat een zegen!"

Het mooiste van deze situatie was dat de mensen in de zaal zich door het voorval helemaal niet van het aanbidden van God af lieten houden. Misschien was het intro dat na het stukje gitaar kwam lang genoeg om mij het gestuntel te vergeven. Of misschien hebben de mensen zich helemaal niet beziggehouden met mijn ego. Hoe dan ook, Gods methoden om met onze donkere, vleselijke kant af te rekenen zijn effectief!

Onderdrukken of ontkennen van je verlangen naar erkenning werkt averechts. Hierdoor portretteer je jezelf als een geestelijke reus. Soms werkt het om het ter sprake te brengen, in alle kwetsbaarheid. Wees hier voorzichtig mee en gebruik het om de aandacht te richten op Jezus, niet op jezelf.

Wie wil werken aan zijn motivatie kan het best aan de positieve kant werken, en de negatieve kant aan God belijden en overlaten. Toen hij Jezus zag, zei Johannes de Doper: "*Hij moet groter worden en ik kleiner*" (Joh. 3:30).

Johannes was een beroemdheid in zijn tijd maar zijn beroemdheid nam zienderogen af na deze uitspraak. Hij leidde de aandacht van zichzelf af en verwees mensen naar Jezus. Dit is de sleutel voor de verandering van onze motivaties. Mijn ego wordt groter wanneer ik 'm kleiner wil laten lijken. Mijn ego wordt kleiner wanneer Jezus groter wordt in mijn leven.

Waarom wil je prijzen en aanbidden?

Je kunt moeilijk functioneren als zangleider wanneer je motivaties niet deugen. Maar het is volslagen onmogelijk om te prijzen en te aanbidden om de verkeerde redenen. Sommige zangleiders roepen de gemeenschap om te aanbidden omdat dat een opdracht in Gods Woord is. Fout! Ik geef toe dat de Bijbel, bij monde van de Psalmisten, ons oproept om te gaan aanbidden, maar dat is een oproep uit enthousiasme, niet uit verplichting. In Psalm 66:8 staat *"prijz, o volken, onze God, laat luid uw lof weerklinken"* maar vooraf lezen we *"kom en zie de werken van God"*, tezamen met voorbeelden uit die werken van God. En een vers na vers 8, vers 9 dus, geeft een persoonlijk voorbeeld: *"hij heeft ons het leven gegeven en onze voeten voor struikelen behoed."* Waar de Bijbel oproept om te aanbidden, worden er altijd goede redenen genoemd. En er zijn veel goede redenen om God te aanbidden.

God is geen ijdel persoon die naar ons buldert: aanbid Mij, prijs Mij! Integendeel. God is het Summum van alles, van alle kracht, alle schoonheid, alle liefde. Naarmate je meer ontdekt van wie Hij is, ga je vanzelf aanbidden en prijzen, dat hoeft Hij je niet te vragen. De duivel daarentegen eist dat wij hem aanbidden. Nebukadnezar eiste dat iedereen bij het horen van muziekinstrumenten het door hem opgestelde beeld aanbad (Dan. 3:1-7). Eén van de kenmerken van valse religie is de gedwongen aanbidding. Laten we als zangleiders daar zo ver mogelijk uit de buurt blijven.

We prijzen en aanbidden God doordat we, na een confrontatie met Zijn grootheid, niet anders kunnen. Aanbidding is iets wat, in tegenstelling tot wat veel mensen denken, helemaal niet aangeleerd hoeft te worden. Als aanbidding (en lofprijs) een vak is wat geleerd moet worden, hoe zal uiteindelijk iedere tong God loven en iedere knie zich voor Hem buigen (Rom. 14:11)? Aanbidding is geen vak, en al helemaal niet moeilijk. Sommige mensen moeten misschien leren hoe ze aanbidding tot uiting kunnen brengen en hoe ze de schaamte kunnen overwinnen, maar geen enkel hart heeft een cursus of training nodig om te leren aanbidden. Het aanbidden begint vanzelf wanneer je de grootheid en liefde van God ziet en er niet (langer) voor kiest om je ogen te sluiten.

Kortom, de enige juiste reden voor iemand om te aanbidden, hetzij op het podium, in de zaal, in de auto, thuis of waar dan ook, is omdat deze persoon

een ontmoeting met God heeft. Als iets ons als zangleiders motiveert en uitdaagt, dan is het wel dat we de kans hebben om mensen een ontmoeting met de Levende God te bezorgen. We hebben vaak slechts ongeveer 30 minuten de kans om dat te laten gebeuren en dat maakt dat we alles op alles zetten om die 30 minuten een letterlijke hemel op aarde te laten zijn. Als we er niet in slagen om de harten van de mensen te openen en hen te wijzen op Hem die wij aanbidden, is Jesaja 29:13 van toepassing op de gemeenschap:

“We hebben de kans om mensen een ontmoeting met de Levende God te bezorgen.”

*"Omdat dit volk mij naar de mond praat,
mij slechts met de lippen dient,
terwijl hun hart ver bij mij vandaan is;
omdat hun ontzag voor mij louter plicht is,
slechts aangeleerd en door mensen opgelegd..."*

Laten we niet verder lezen, maar voorkomen dat deze woorden van toepassing zijn op onze gemeenschap. Wij hebben als zangleiders een enorm belangrijke taak!